

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Ptošno-hranilnični račun št. 652.841.

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežju, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Admiral Skrydlov.

VLADIVOSTOK 11. Dosedanji vrhni poveljnik brodovja na skrajnem Vzhodu, admiral Skrydlov, je odpotoval danes v Petrograd.

Baltiška eskadra.

LONDON 11. Kakor poročajo »Reuterjevemu biro« iz Port Louisa na otoku Mauricijev od 10. t. m., je tam razširjena govorica, da se nahaja ena japonska eskadra pri otoku Diego Garcia. Admirala Roždestvenskemu je bilo dne 2. t. m. priobčeno, da grede Japonci nasproti baltiški eskadri; zato so Rusi podvojili mere svoje opreznosti. Neki »adjutant Roždestvenskega« je dne 3. t. m. nekemu poročevalcu baje izjavil, da bo baltiško brodovje rabilo meste dni, da prepluje indijski ocean.

PORT SAID 11. — (Reuterjev biro.) Ruska eskadra zapusti danes ob 10. uri predpoludne pristanišče. Ladije so večerj vkrcale premog in manje množine živil in drugega blaga. Neka ruska uničevalka torpedov je ob uhođu v pristanišče zadela na neko ladjo za premog, ki se je pogreznila.

Za ruske vojne ujetnike.

LONDON 11. »Times« poroča iz Tokija od 10. t. m.: Mestni svet v Nagasakiju je določil kredit v znesku 6000 jenov, da vsprejme dostojno ruske vojne ujetnike, ki dopejo iz Port Arturja.

Odlikovanje Steslja in Nogija.

BEROLIN 11. »Nordd. Allg. Zeitung« piše: Brzobjavki, ki ju je cesar Viljem odpodslal carju Nikolaju in Mikadu radi podeljenja reda »pour le mérite« generaloma Steslju in Nogiju se glasiti:

Ruskemu carju — Carskoje selo: Brama Port Arturja ostane vojskom vseh narodov za vedno v izgled. Junaka, ki je zapovedoval svojim četam, obdružuje ves svet, izlasti ga obdružuje jaz in moja armada. Da izrazi »simpatijo in obdruževanje za generala Steslja in njegove hrabre čete, nađejam se, da bo Tvoje Veličanstvo dovolilo, ako mu podelim naše najvišje vojaško odlikovanje, red »Pour le mérite«, ki ga je ustanovil Friderik Veliki. Isto čast hočem podeliti njegovemu vrlemu nasprotniku generalu Nogiju.

Brzobjavka japonskemu cesarju se glasi: Obegovanje in zasedanje Port Arturja je pokazalo generala Nogija kakor hrabrega in modrega vojskovodjo, čegar junaški čin, kakor tudi oni njegovih čet, bodo vedno obdruževali vsi vojaki, izlasti pa jaz in moja armada. Upam, da Vaše Veličanstvo dovoli, ako mu kakor zunanje znamenje mojega obdruževanja podelim največje prusko odlikovanje, red »Pour le mérite«, ki ga je ustanovil moj prednik Friderik Veliki za hrabrost v vojni. Njegov

vrli nasprotnik, general Steselj je prejel isto odlikovanje.

Na to sta došla od vladarjev Rusije in Japonske nastopna odgovora:

Njegovemu Veličanstvu cesarju v Berlin: V imenu moje armade se zahvaljujem za visoko odlikovanje, ki je hočeš podeliti generalu Steslju. Na čelu svoje hrabre garnizije je vršil do konca svojo dolžnost. Uvažujem Tvoje in Tvoj armade simpatije, ter Tvoje priznanje za njihovo vedenje. — Nemškemu cesarju v Berlin:

Zelo sem hvaležen Vašemu Veličanstvu za obdruževanje glede zavzetja Port Arturja. Kar zadeva dobrotno željo Vašega Veličanstva, da hoče podeliti generalu Nogiju najvišji red pruske armade, dovoljujem to z veseljem.

Brzobjavne vesti.

Namestnik Handel.

ZADAR 11. Namestnik baron Handel je danes preko Reke odpotoval na Dunaj.

Velike vojaške vaje na Tirolskem.

DUNAJ 11. List »Zeits« poroča, da se bodo letos vršile na Tirolskem vojaške vaje v mnogo večem obsegu nego druga leta, kar se stavlja v zvezo, kakor se zagotavlja iz zanesljivega vira, s položajem sedanje politike.

Veliki vojvoda Luksemburški.

MONAKOVO 11. Govorice, da je veliki vojvoda Luksemburški v Hohenburgu opasno obolel, so poplačane nepravilne. Veliki vojvoda odpotuje jutri v Opatijo.

OPATIJA 11. Veliki vojvoda Luksemburški s soprogo pride semkaj dne 13. t. m. ter ostane tu dlje časa. Verti, da je nadvojvoda bolan, so poplačane nepravilne.

Dementi.

PETROGRAD 11. (Ruska brzobjavna agentura.) Vest, priobčena v inozemskih listih o odstopu ministra notranjih stvari kneza Sviatopolka Morskoga se smatra za neverjetno. Oficijelno ni še ničesar znano.

Minister Tittoni.

RIM 11. Minister zunanjih stvari Tittoni, je okrel od svoje bolezni ter se je povrnil semkaj.

Avdijske nemškega cesarja.

BEROLIN 11. Cesar Viljem je večerj opoludne vprejel v avdijski ruskega poslanika, danes predpoludne pa japonskega odposlanca.

Francozka Indo-Kitajska in Japonska.

PARIZ 11. List »Echo de Paris« je nasproti nekemu dementi japonskega odposlanca v Parizu izjavil, da je objavljeno poročilo bivšega ministrskega predsednika barona Kodame resnično. List je priobčil danes del poročila, v katerem pravi, da mora Kitajska nasproti francoski Indokitajski igrati isto ulogo, kakor jo je igrala Koreja nasproti Rusiji. L. t. 1910 bo Indo Kitajska preprežena z železnimi ter vredna, da se jo osvoji.

plemena. Ivanova jeza se je kmalu ohladila na ledu tvojega razuma, a jaz sem molčal trdo, samo rotil sem te, da resiliš deklce, da je ne oddajaš brez mene. Oai pogled Angelije v vrto Opatije mi je priča, da deklica nikdar ne privoli v zakon s palat novim sinom. In glej, kar sem slutil, resnično je. A sedaj stopam, brate, jaz pred te, stopam pred zaščitnika Angelije v ime Berislava Palizne. Njemu jo daj!

Angelija je pogledala Ladislava, kakor gledaš Odrašenika v hipu gotove pogube. Vrel tok njene mladostne krvi je pritisnil proti srcu. Oaa srečna nada, ki se jej je zdela daleč iz vida, se je pojavila pred njo v blaženi polni resnosti. Prijela se je za srce, obstala je in potem padla pred škofa na kolena. Ovila mu je roki okolo kolen ter vkrila na ves glas:

— Dajme, stric, daj!

Pavel ni niti trenil očesom. Na visoko čelo kakor da je legla senca in tajna resnost

Izvolitev Doumerja predsednikom francoske zbornice.

PARIZ 11. Vse novine soglašajo, da pomenja izvolitev Doumerja predsednikom zbornice resen poraz za Combesovo ministerstvo. Več opozicijskih listov je mnenja, da, ako bi Combes iz izvolitve Doumerjeve izvajal tozadevne posledice, bi moral že danes dati svojo ostavko.

Skalovje se je vtrgalo.

DOVER 11. Zapadno od Margaretinega zaliva se je danes od obali vtrgala ogromna masa skalovja ter padla v morje, katerega teža se ceni na četrto milijona tonelov.

Amerika se brani Židov.

LONDON 11. »Reuterjev biro« poroča z New-Yorka: V zadnjih petih mesecih je dospelo v New-York 75.160 ruskih Židov. Na podlagi stroge izvišitve zakona o naseljevanju ni bilo mnogo teh naseljencev vsprejetih, ker so došli v Ameriko s tujo podporo.

Odstop velikega kneza Sergija.

LONDON 11. Oba več strani prihajajo vesti, da odstopi veliki knez Sergij kakor guverner v Moskvi in da ne dobi naslednika.

Vseučiliščno vprašanje.

Dr. Henrik Tuma je priobčil v »Omladini« tale članek:

Za našo akademično mladino je gotovo eno najaktualnejših vprašanj vprašanje slovenske univerze in s tem v neločljivi zvezi vprašanje srednjih in ljudskih šol. Pogoj narodni izobrazbi je ljudska šola. Za leto prihaja srednja in končno visoka šola. Slovenski politični voditelji so pa postavili na glavo vprašanje visoke šole ter skoraj popolnoma pozabili organično razviti naših ljudskih in naših srednjih šol.

Zahteva se slovenska univerza v Ljubljani, torej v središču Slovenije, kjer pa niti nimamo ni ene popolne slovenske srednje šole. Zahteva se visoka šola danes, ko še nimamo resnega organa, ki bi bil pripravljal načrt za pouk v srednjih šolah. Trst, Gorica, Maribor, Celje in Celovec danes nimajo niti slovenskih ljudskih šol. A priori je po mojem mnenju torej akcija za visoko šolo zgrešena, ker b se moralo vsaj vsopredno zahtevati splešao organiziranje naših narodnih šol.

Načelno ima torej socialna [demokracija] na Slovenskem popolnoma prav, ako zahteva pred vsem ustanovitev slovenskih ljudskih šol in potem srednjih, zastopavljaja vprašanje visoke šole, dokler ni predpogojev za ustanovitev iste.

Vezano je po mojem mnenju vprašanje visoke šole tudi z drugega stvarnega stališča. Nemški filozof Haeckel pravi, da kaže svetovna izobrazba v vseh stekah orjaški napredek, le glede pravosodja, religije in šol pa t čimo še v srednjem veku. Slovenci smo prevzeli od svojih nemških sosedov pedan-

tične zastarele nazore o visoki šoli. Da zavzemajo avstrijska ministerstva isto stališče, je pač po sebi umevno, ker Avstrija sploh v nikaki stroki javne uprave noče prednjačiti.

Povdarja se, da spada vseučilišče v centralen kraj, tudi v manjše mesto, kjer mladina nemoteno lahko »samo študira«. Nekako otročje zaljubljenost se konstruirajo narodna okrožja. V geografsko središče teh okrožij seveda naj spada visoka šola. Ali to mesto daje drugih sredstev za višjo izobrazbo ali je ves milieu tak, da se mladini odpira širše obzorje, da se mladina v svežem življenju razvija v samostojne značaje, na to se ne ozira. Šola življenja pa je višja nad visoko šolo. Tako so se odločili naši narodni voditelji za visoko šolo a la Jena, Göttingen itd., kateri kraji pa imajo vsaj stare lepe zgodovinske spomine in bogate vseučiliščne knjižnice, predpogoj visoke šole. Naša univerza naj bi bila v Ljubljani, središču Slovenije, ki faktično nudi mladini le malo-mestno življenje! O kulturnem središču Slovencev danes sploh ne moremo govoriti. To ni Ljubljana, kjer nimamo niti ene same slovenske srednje šole, kjer nimamo knjižnice, ki bi podajala orjaški napredek zadnjega stoletja, kjer je končno prebivalstvo in razumnost nasičeno z germanizmom, in kjer narodna energija vidno pojava.

Ljubljana tudi ni središče ekonomičnega življenja Slovencev. Je zelo skromno ekonomično središče kranjske kronovine, nima pa predpogojev, da postane središče gospodarskemu, posebno ne trgovskemu gibanju Slovencev. Ako se ozremo na zemljepisne in ekonomične odnose, nam mora biti jasno, da ima slovenski narod lepo bodočnost le ob adrijskem morju. Veliki Napoleon, ustanovivši ilirsko provinco, je kakor genij uvidel važni položaj Slovencev ob Adriji. Ilirija mu je bila »Ostmark« proti tedaj nemški Avstriji, za novo ustanovljeno italijansko kraljevino. Središče Ilirije mu je bil Trst. Prvi korak za oživitvorenje Ilirije je bil Napoleonu ustanovitev slovenskega ljudskega in srednjega šolstva. Še danes čuti slovenski narod instinktivno veliko idejo Napoleona; ali niti en naš politik noče slediti po tej, že pokazani pravi poti. Odgovori smo politično v tako malekostaem milieu, da se ne upamo misliti na širšo bodočnost, da nimamo pravega narodnega ponosa, veselja do življenja, torej ne volje do konsekventnega organičnega dela. In vendar naša bodočnost in velikost je ob Adriji, v Trstu! Imamo predpogoj za to: slovensko ljudstvo v kompaktnem obroču obkolja Trst, okrvlja njega prebivalstvo. In mesto da bi vse naše delo, ves naš naval bil naperjen za pridobitev tega središča, sanjarimo stare otročje sanje o narodnih domih in o središču narodnosti kakor o mrtni točki v geometričnem krogu.

(Pride še).

PODLISTEK.

109

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

X.

— Ničesar nisem zaupal Angeliji, ni ona meni, ali Berislav mi je govoril stokrat več. »Tvoja hvala o Angeliji je bila v moji fantaziji ustvarila sijajno zračno sliko«, mi je govoril Berislav, a kadar sem jo videl, občutil sem, da moja fantazija ne laže. Ne spominjam se vse polne reke njegovih besed, ali ko si nam povedal, da hočeš radi obdružiti mru Angelijo dati mlademu Gorjanskemu, razvel se je naš brat Ivanis od jeze, ker dejaj našo kri v rodovino krvnika našega

se je kazala v njegovem očesu. Položivši desnico na glavo nečakinja je spregovoril:

— Tvoja nada, deklica, cvet, a nada domovine, bojim se, vene. Kolika sreča, da so usta govorila od srca, prej, nego te je snubil Gorjanski za svojega sina. Ozo strastnega mladeniča se je zaustavilo na tebi in razburilo se je njegovo srce. Kdo ugasi požar, ki zaplapolja iznova med plemenom Horvatov in Gorjanskih, ko se ljubezen spremeni v sovražstvo? Ali ne zajame, brat Ladislav, plamen naših hiš vse pokrajine in spremeni v prah in pepel ta slabotni mir, s katerim smo hoteli dati domu počitka, da se izleči od hudih ran? Oh, koliko radostjo srca bi razširil blagoslovljajoče roke nad teboj Angelija in nad junaškim sinovcem pobratima Ivana, ako ne bi stal na pragu tega dvora drug prosilec, Nikola Gorjanski, ki te je s mojo voljo zeprosil poprej, nego Berislav. V dvmih stojim tu na razpotju. Da, Ladislav, ne čudi se, da omahujem. Preživel sem več dni

od tebe, poznam masčevalno naravo Gorjanskih, ki bo metala strela na nase. Ne bojim se je. Ali žal mi je radi krivice, ki navstanejo iz tega razdora, žal mi je za kri, ki se bo prelivala radi tega. Angelija! Premisli, kar sem rekel sedaj! Radi sreče tvojega srca počni morda sto src. Da dobiš ti milijena svojega srca, pade morda stotina drugih zarotencev v grob! Angelija! Od mladih let ti je bila vzgoja pod mojim očesom, mojo skrbjo, in Bog ve, da ni bilo dne, da ne bi bil molil za tvojo srečo. Ali vem, da ti je volja močna kakor v možki glavi, zato ti pravim, da, ako odide mladi knez Gorjanski, ne da bi bil tebe izprosil, uzaljeno bo oholo srce palatino. In ta možgovník, ki smatra sebe skoro kraljem, se razvname, kričal bo, da so Horvatje, razžalivši njega, razžalili krono, a njega glas porodi krvav sad. Angelija! Jemlješ li na svojo glavo vso to nedolžno kri, vse kletve, ves ta razdor domovine?

(Pride še.)

Rusko-japonska vojna pred forumom politike in jurisprudence.

(Pis. J. M.)

XI.

(Nadaljevanje).

Ta protokol, poslednji korak, ki ga je storila Rusija v vprašanju Koreje, ta burja pred hudo urc, se je glasil tako-le:

1.) Priznava se še enkrat od obeh kontrahentov nezavisnost Koreje, ki se bo v bodoče tudi respektirala od njiju;

2.) V slučaju, da bi korejska vlada iz katerih koli vzrokov iskala oborožene pomoči, ali sveta, ali od Rusije, ali od Japonije, obvezujeta se obe stranki, da ne stori nobene njiju nobenega koraka brez dovoljenja drugega kontrahenta;

3.) ozirom na velike trgovske in obrtne zveze, ki vežejo Japonsko s Korejo, priznava Rusija Japonski tisto pravo, ki jej gre na varovanju teh svojih interesov.

Rusija priznava Japonski neke pravice na Koreji? Rusija ne išče s tem protokolom nobene koristi za se. Da je bilo tako — kakor smo mi že omenili o neki priliki, pri dogovoru od leta 1896. — izvedeno v smislu ruskih aspiracij, to je razglasila kmalo za tem urbi et orbi neka opazka v ruskem čistojeziki »Petrgrajskem Vestniku«, kjer je bilo odkrito poveljano, da je Rusija, uredivši z Japonsko korejski račun, sedaj v slučaju, da izvrši svojo zgodovinsko in prek in prek pacifikatorično nalogo... (v Mandžuriji seveda).

XII.

In tako se bližamo polagoma neposrednim vzrokom, oni fazi, ki jo bo zgodovina kedaj morda imenovala: »predvečer rusko-japonske vojne«.

Rusija je bila brez dvoma že faktična gospodarica vse Mandžurije. Trebalo jej je še Port Arturja in Taliensvna in mogla bi zapeti svojo »Hozano«. V tem nje prizadevanju so jo podpirale ne malo — seveda indirektno — evropske velevalsti: Francija, Nemčija in Anglija — z anektiranjem kitajskih pristanišč in kolonij. Anglija je zasela Vaj-haj-vaj (ko je to mesto prišlo zopet pod kitajsko gospodstvo); Nemčija Keing-tau, ko je bila v dotičnem dogovoru s Kitajem obljubila, da to kolonijo vrne Rusiji. Ali tej poslednji ni bilo mnogo ležeče na tej nezastoi koloniji in je to pristanišče odstopila svoji prijateljici Nemčiji, izposlovavši si mesto tega od Kitaja dovoljenje, da sme njeno (rusko) pacifično brodovje (nesrečno to brodovje!) prezimiti eco zimo v Port Arturju, počenši s 1. januarjem 1899. To je bilo konec leta 1898, na kar se je meseca decembra rusko pacifično (kasneje portartursko) brodovje prvič pokazalo pred Port Arturjem!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 11. januarja 1905.

O stratezičnem položaju v Mandžuriji.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Bržkone prične ruska ofenziva še pred tajanjem ledu. In sicer na ruskem desnem krilu s kavalerijskimi izleti v veliki meri proti železnici Liaojang-Kajčov. To delovanje se prične pojavljati morda že v mesecu januarju, kakor bo že to dopuščalo vreme, in se bo z zboljanjem vremena do začetka meseca marca, ko se prične tajati led na zmrazjenih rekah, izvajalo v velikem stilu. Začetkom februarja utegne torej kakih 40.000 ruskih jezdecov kaj neprijetno delovati proti gori imenovani železnici in proti hoku in hrbtu armade Ojama. Če ista sploh še ostane toliko časa na reki Šaho in severno od reke Taitsiho. Pa tudi kavalerijska generala Rennenkampfa bržkone ne bo mirovala in bo bržkone prodirala najprej nizdolu ob reki Jalu preko Vatsensijana-Antunga ter bo skušala porušiti vse mostove na reki Jalu. Potem se obrne na zapad proti železnici Kajčav-Port Adam, da razdene isto in vse mostove, ki bi jih hotel Ojama uporabiti za eventualno umaknjenje na jug. V ta namen bi zadostovalo za imenovana podjetja generala Rennenkampfa do začetka marca kakih 70 eskadron, da ob sodelovanju kavalerijske desnega krila ruske armadne fronte s temi izleti v velikem stilu prišli sovražnika, da bo potreboval vsaj 100.000 mož za varstvo svoje dovozne črte. S tem bi seveda Japonci oslabilili svojo bojno fronto severno od reke

Taitsiho in na vzhodu te reke. Ako odstejemo vso to kavalerijsko izlet, skupno kakih 270 eskadronov, bi ostalo za rusko armadno fronto še 30 eskadronov za obveščevalno in varstveno službo. To bi bilo en eskadron za vsako infanterijsko divizijo, kar bi popolnoma zadostovalo.

Iz rečene izhaja, da mora biti Japoncem najnujnejša skrb, da čim hitreje in pred vsem pritegnejo na sever armado generala Nogi v varstvo levega boka in hrbta (železnica Liaojang-Kajčov) armade Ojama. Tako nam pride zopet enkrat prilika za konstatacijo, da Kuropatkinova inicijativa diktira Ojami nadaljno postopanje. In v tem je tajna neizogibne zmage Kuropatkinove strategije. Tako smo videli tudi do sedaj, da je Kuropatkin — da si šibkeji po številu čet — znal Ojami odvzeti inicijativo, in sicer v stratezičnem pogledu skoro brez izjeme — Ojama je moral n. pr. izbrati najdaljšo operacijsko pot proti Harbinu — v taktičnem pogledu pa jako pogosto (boji v gorovju Fensulin do bitke pri Liaojangu). Sedaj še le, ko ima Kuropatkin premoč tudi po številu, utegnejo biti odredbe japonskega vojskovodstva izključno odvisne od inicijative Kuropatkinove. In to vedno bolj, čim dalje bodo trajale sovražnosti.

Glede inicijative je že po bitki na reki Šaho padalo v oči in je bilo interesantno opazovati, kako se je inicijativa ruskega vodstva ostro izražala tudi v številnih malih podjetjih, toliko od strani podvoditeljev, kolikor od strani posamičnega moža (mnogoštevilna ostra ruska rekonosciranja pred fronto, posebnost od oktobra do danes). To se kaj razlikuje od japonskega ofenzivnega življenja, ki je od bitke na reki Šaho popolnoma zaspalo. Nehote se moramo vpraševati sedaj, kje so ostala tista od novin toliko povdžana nadkriljevanja japonskega vojaka v boju od moža do moža nad tistim baje neokretnim ruskim mušikom? Jaz menim za trdno, da ne bo trajalo dolgo, ko polagoma utihnejo volens nolens tudi izvestni listi in bodo moralni priznavati, da je japonski vojak sicer hraber in za svoj narod navdušen, da pa je, bodi viši ali nižji, kakor vojak še le začetnik in da ni niti z daleka dorasel ruskemu vojaku glede militarične vrline. Njegova neznanost domišljija pred vojno se sedaj vidno ohlaja, posebnost pa od bitke med rekama Taitsiho in Šaho in od klanja med Kiačavom in Port Arturjem. Kmalu nam bo prilika, da jih bomo spoznali tudi na umikanju. Moje mnenje je, da po zanje eventualno nesrečni bitki ne bodo znali izvršiti niti približno tako rednega umikanja, kakor ga znajo Rusi. To pa zato, ker so taktično še nezreli. Istotako, kakor so se začetkom precejevali, se bodo po nesrečni bitki — kakor je bilo n. pr. za Ruse pri Liaojangu — preveč podesenjivali in njihovo umikanje se bo bržkone spreminjalo v divji beg.

Kako je bilo v Port Arturju zadnje tedne pred kapitulacijo.

Kitajci, lastniki džunk, opisujejo življenje v Port Arturju v zadnjih tednih tako:

»Hiše so valed neprestane bombardiranja močno poškodovane, razrušene, popravljanje močno poškodovanih ladij je valed pomanjkanja delavcev in inženirjev nemogoče. Delo v dokih je popolnoma ustavljeno. Mrliče pokopavajo kitajski »Kuli«, a ti ne morejo zmagovati svojega dela; mnogo trupel leži nepokopanih in jih šro psi. Posadka dobiva le črnega kruha in vodo za vsakdanji živež. Zelenjave ni nikake, meso konj in psov uživa se kakor posebna delikatesa, vreča moke stane 18 rubljev. Ljudje podirajo hiše, da morejo rabiti ta les za kurjavo. Tri hospitalne ladije so se pogrezile, ne da bi bili mogli rešiti bolnike, ki so se nahajali na njih.«

Steselj in Nogi fotografirana.

Po razgovoru povodom predaje Port Arturja sta se dala generala Steselj in Nogi, kakor javljajo iz Londona, fotografirati. Steselj je za glavo viši kakor Nogi.

Poveljnik Port Arturja.

Berolinski »Lokal Anzeiger« poroča iz Port Arturja, da je podadmiral Sipjama imenovan za poveljnika v Port Arturju.

Izjave generala Nogija.

Iz Čifu so sporočili v Petrograd, da je general Nogi nasproti častnikom japonske oblegovalne armade izjavil, da ostane Port Artur za večne čase v japonski oblasti. Početkom vojne da se je šlo le za Korejo in

Mandžurijo. Danes da Japonska raje pusti vse, nego Port Artur, ker je isti stal toliko krvi. Vsa Japonska pojde raje v boj za Port Artur ter prelje tam vso svojo kri, nego da bi dopustila, da še kedaj izgine zastava portarturske trdnjave.

O pogajanjih generalov Steselja in Nogija.

Naknadno se poroča sledeče o pogajanjih med Steseljem in Nogijem glede predaje Port Arturja:

Početkom so se vodila pogajanja na angleškem in ruskem jeziku, ker ni bilo nobenega ruskega častnika, ki bi bil umel japonski jezik. General Steselj je prej še zažgal vse zastave pred svojimi častniki.

Steselj, ki je posinovil pet otrok padlih častnikov, se poda v svojo domovino. Izjavil je še, da je meseca februarja, ko so Japonci nedavno napadli Port Artur, imel le 2000 do 3000 mož posadke in tudi forti da so bili samo do pol dovršeni.

Strossmayerjeva 90-letnica.

Dne 4. februarja 1905. dovrši vladika Strossmayer 90. leto blagoslovljenega življenja svojega. V Osijeku, v Slavoniji, se je osnoval odbor, ki je nabral do sedaj 5000 K kakor prispevek za nakovanje spominske medalje, ki se bo razdajala tega dne. Mnoga hrvatska pevska društva prirede ob tej priliki razne zabave in koncerte na čast slavemu jubilarju in svojemu velikemu dobrotniku. Tem povodom opaža novosadski srbski »Branik«: »Ni dvoma, da se tudi srbski narod, vse Slovaštvo, v katerem je Strossmayerjevo ime znano in slavno, dostojno udeleži na tem redkem in značilnem jubileju velikega rodoljuba in dobrotnika bratskega nam naroda hrvatskega. Beligradski »Trg. Glasnik« je izjavil, da se popolnoma strinja z mišljenjem Branikovim, ter obljublja, da o značaju biskupa Strossmayerja hoče govoriti pozneje.

Nemška umešavanja v avstrijske stvari.

Naša izvajanja ozirom na vest, da je cesar Viljem brzojavno izrazil svoje obžalovanje radi odstopa Körberjevega, je doslovno ponatisnila rudi pražka »Politika«. Če nam prireja tako ugleda list, potem je to dokaz, da smo pravo zadeli s svojimi izvajanj. S tem dogodkom se bavi tudi poljski »Kurjer Lwowski«, ki izvaja, da stvar se mora vsakako pojasniti, ker je vsaki minister tudi po svojem odstopu odgovoren parlamentu za svoje poslovanje. Državni izbor ima pravico zahtevati, da se brzojavka »Viljemova priobči. In ker je ministerstvo ostalo skupaj nespremenjeno v svoji sestavi in je prevzelo nadaljevanje vseh od Körberja zapričanih del, je tudi oao odgovorno in ne sme odrekati pojasnila glede te stvari. Na drugi strani je parlament »dolžnost, da se zavaruje proti takim demonstracijam od strani oseb, ki stoje na čelu tujih držav. Avstrija vendar ni še pruska ali nemška provinca in nemški cesar nima ničesar govoriti o reševanju kriz v tej državi. Izjavljanje zadovoljstva ali nezadovoljstva z avstrijskim ministerstvom pripada izključno onim faktorjem, ki dajejo ministrom pooblastila in ki vrše kontrolo nad njimi, v prvi vrsti torej avstrijskemu cesarju in parlamentu.

Nekateri ugledni listi ne morejo verjeti v resničnost rešene Viljemove brzojavke, ker se jim stvar zdi pregovorostna in bi takov čin pomenjal toliko breztačnost, v kakoršno je težko verjeti. Stvar je res pregovorostna, ali skušaje nas uče, da so v Berlinu možne tudi take breztačnosti nasproti naši državi.

Drobne politične vesti.

Zaroka španskega kralja. Iz Madrida poročajo da se španski kralj Alfonz zarči s princesinjo Viktorijo, hčerjo nadvojke Conaught.

Novi kardinali. Valed smrti francoskega kardinala Langenieux je sedaj oddati devet kardinalskih klobukov. Govori se, da bo papež o Velikinoči iml radi tega kozistorij, v katerem bo imenoval več kardinalov in sicer izključno samo Italijane.

Domače vesti.

C. kr. namestnik, knez Hohenlohe, je odpotoval na Dunaj včeraj popoldne ob 5. uri 35 minut.

Volitev v zavarovalnico proti neizgodam. Nekdo si ne more dati miru radi neizgode, ki se mu je pripetila o zadnjih vo-

litvah za zavarovalnico proti neizgodam. Najpoprej si je v »Slov. Narod« privoščil napad na pol. društvo »Edinost«. Na naša pojasnila je menda »Slov. Narod« sprevidel, da tiči krivda kje drugje, in v svojem drugem članku priznava to tudi precej neprikrito, ker omeja, svoje očitjanje le na pretežno dejstvo, da se sicer na Kranjskem res ni nič storilo, a tudi politično društvo »Edinost« da je spalo!

Dotičnik pa si še ne more dati miru. Zato je dal objaviti tudi v kamniškem »Našem listu« napad na pol. društvo »Edinost«, kateremu poslednjemu očita neodpusten neroden greh in lenobo.

Mi bi bili o teh volitvah najraje molčali, da ne bi odkrivali našim narodnim nasprotnikom vso mizerijo jugoslovanskih razmer! Ker se pa na Kranjskem noče tega vpoštevati in se nadaljuje s tako neopravičnimi ostrimi napadi, moramo vendar nekoliko jasneje govoriti.

Imen tudi sedaj ne bomo navajali, ker uvažujemo kolikor toliko, da prav za prav niso dotične osebe, temveč žalostne razmere zakrivila vso našo mizerijo. Če pa bo neizogibno potrebno, se poslužimo tudi zimeni. In sedaj k stvari!

Še predno so bile razložene volilne listegovoril je odbornik našega pol. društva tu v Trstu z dvema uglednima kranjskima pristajema kranjske narodno-napredne stranke, ljubljanskima odvetnikoma, in opozorivši ju na te volitve, vprašal ju je sveta, do koga naj bi se obrnil radi organizacije in agitacije na Kranjskem, ki je za te volitve za nas najvažnejša dežela. To je bilo potrebno, ker je žalostna resnica, da mora izvenkranjski politik biti v takih slučajih jako previden, ako noče, da se takoj iz početka vsa akcija izjalovi. Oba sta mu imenovala tretjega pristaja narodno-napredne stranke, o katerem sta trdila, da je mož jako delaven in dobro gledan pri eni in drugi stranki, in celo pri Nemcih.

Dotična oseba je prišla nekaj časa na tem slučajno v Trst in tu je naš odbornik govoril z njo. Dotični gospod je bil pripravljen prevzeti organizacijo in agitacijo na Kranjskem ter je le želel, da politično društvo »Edinost« piše tudi predsedniku naše korporacije, ki je v stvari precej vpluvljiva. O tej priliki je naš odbornik — glavni potezah, kako si misli organizirati na Kranjskem, in je tudi omenil, da se postavljanje kandidatov popolnoma prepusti a Kranjscem, ker oni imajo največje število slovenskih volilcev, in ker Dalmasinci že radi oddaljenosti ne reflektirajo na kak mandat.

Posebno je opozoril, naj se za vsaki okraj imenujejo zaupniki, ki naj pregledajo volilne liste, držajo v evidenci volilce, nabirajo glasovnice, jih pošljejo volilnemu odboru v Ljubljano, ki naj jih potem pošlje pol. društvu v Trstu.

V zmišlu tega pogovora je poslalo politično društvo »Edinost« prej omenjenemu predsedniku pismo, v katerem ga je prosilo, naj se zavzame za stvar. Ob enem se je tudi ljubljanskemu zaupniku še skrat pismeno razložilo, kar se je bilo žnjim v Trstu ustmeno določilo.

Slučni dve pismi sta bili odposlani za začetkom novembra meseca tudi v Dalmacijo na dve jako ugledni politični osebi. Na vsa štiri pisma je dobil naš odlar odgovor le od enega gospoda v Dalmaciji, ki je naznanil, da je svoje somišljenike obvestil o stvari. Vapeh »agitacije« v Dalmaciji je bil ta, da je politično društvo dobilo dne 23. decembra l. l. eno glasovnico za I. kategorijo.

S Kranjskega pa pol. društvo »Edinost« sploh ni dobilo nobenega odgovora na svoje dopise, vključ temu, da je društvo začetkom novembra meseca obvestilo ljubljanskega zaupnika o jako važnih okolišnih, o katerih pa tukaj v interesu stvari ne moremo javno govoriti.

Vspeh vsega tega je bil ta, da v Ljubljani niso postavili niti kandidata v.

In sedaj vprašamo mi: kaj je imelo storiti pol. društvo, ko je en dan ali dva dni pred volitvami dobilo kakih dvajset glasovnic? Koga je imelo zapisati kakor kandidata?

Da so pa imeli Kranjci predlagati kandidate, to je znal prav dobro tudi dosedanji odbornik zavarovalnice proti neizgodam g. Starč. Isti je namreč kakih 8 ali 10 dni pred volitvami rekel nekemu našemu odborniku v

Trstu, naj na vprašanje iz Ljubljane, ali bi on (Starič) še kandidiral, odgovori, da prevzame mandat še za taktat!

Ako pa vključb ustnim in pismenim pozivom niso na Kranjskega smatrali za potrebno, da kaj ukrenejo, ali da pol. društvu »Edinost« vsaj povejo, katere ljudi smatrajo sposobnimi za kandidate, potem se menda vendar ne bo zahtevalo od odbornikov pol. društva »Edinost«, da naj osebo po Kranjskem od posamičnih volitev pobirajo glasovnice!

Ob takih razmerah je vsako delovanje nemogoče. Ako iz vse Kranjske ne prihaja za I. in II. kategorijo niti ena sama glasovnica; ako jih prihaja za šest kategorijo le pet na ime se glasečih glasovnic, dočim so ostale bile neizpolnjene, in ako bivši zastopnik sam ne vé, ali ga mislijo v Ljubljani še kandidirati ali ne, potem se mora človek res zgražati, ali gotovo ne nad odbornikom pol. društva »Edinost«, ki je storil pravočasno vse, kar je bilo možno storiti, da bi se sosednje dežele zanimale za te volitve.

Pol. društvo »Edinost« je bilo in je vedno pripravljeno posredovati. V prihodnje pa naj se mu od kompetentne strani imenuje na Kranjskem oseba, do katerih se bo imel obrniti, kajti le na privatne želje enega gospoda se ne more ozirati ob toli važnem vprašanju.

Dokler bodo pa vladale na Kranjskem take razmere, ne stori pol. društvo »Edinost« niti koraka več.

»Influenca«. Prejeli smo: Influenca, kateri previjo tudi: »faulencia«, »ferlenca«, »diferenca«, »fluorenc« in še toliko in toliko najrazličnejših imen, je zopet med nami. Ta bolezen, ali vsaj ime je pri nas novo. Le malo let je, kar se je našlo ime ti godi uničevalki človeškega zdravja. Nekdaj se je med Slovenci poznal le veči ali manji prehlad, med tem ko se danes pravi: Ta in ta ima »influenco«. Ljudi običajno niti ne poročajo o tej bolezni, ker nima ista posebno hudega značaja. Glavobol, mrlica in kosti bol pograbi onega, kateri je bil tako nesrečen, da ga je obiskala influenza. V Trstu jo imamo več ali manj vsako zimo, a letos je toliko, da bi jo prav radi oddali kam najmanj! Duhus, ki ima le po enega »paciarja« v svoji sredi, zamore biti popolnoma zadovoljen, ker jih je v več družinah po dva tri in več, ki bolujejo na tej nepridiprav. Za one, ki nimajo zdravnika v bližini, je najbolje, ako se v postelji dobro pokrijejo in spišejo močan prani (pettorale) ali pa lipov čaj. Najboljše je pa, ako le možno, poklicati zdravnika, ker se lahko iz te bolezni izločijo druge bolj nevarne.

Poleg ljudi, trpe na influenco tudi vsa delavska društva. Tem poslednjim pa ne pomaga noben čaj, ampak morajo »spogost« lepih kron, kar bo, ako bo to stanje trajalo več časa — provzročilo sušico v različnih klaseh!

Plesna zabava, ki jo priredi prihodnjo soboto pevsko društvo »Kolo« svojim članom, podpornim in sodelujočim, ter po istih povabiljenim gostom, obeta biti velozanimiva. Opozorjamo še enkrat, da je to bol družinska zabava na katero se ne bo plačevala nikakoli vstopnina. Posebnih vabil se ne bo razpisovalo. Začetek ob 9. uri zvečer. Zabava se bo vršila v veliki dvorani »Trgov. izobraževalnega društva«, ul. S. Francesco št. 2. I. ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Razprodaja »Edinosti« je prevzela z današnjim dnem gospa Terezija Debarbora v Palju (Chiosco Port' Aurea).

»Rokovnjači«. Opozorjamo, da v nedeljo prične predstava že ob sedmi uri zvečer. Zanimivo oceno o predstavi minole nedelje smo morali radi preobilice gradiva odložiti na jutri.

Umrli je minoli torek v Spodnji Šiški pri Ljubljani konservatoristka gđ. Olga Sterle, jako nadarjena mlada umetnica.

Novo postaje zgradijo na južni že ležeči na Verdu med Logatecem in Borovnic. Komisijonelni ogled bo dne 25. t. m.

Požar v Gorici. Včeraj ob 1. uri ponoči jo prišlo goreti v hiši g. Jerneja Kopača, svecarja v Gorici. Gorelo je v zalogah. Ogenj je provzročil mnogo škode. K sreči so gasilci kmalu ogenj pogasili. Zgorelo je mnogo mehu, voska itd.

V Rim so se v nedeljo odpeljali zagrebški nadškof dr. Juraj Posilović, škof križevački Julij Drohobeczeky, škof žateški kanonik dr. Šajtovič in več

križevačkih zastopnikov, da se udeležijo slovesnega proglašenja Marka Križevčana blaženim.

Pomaranče. 29-letni pomorščak Dominik Merzlic, doma iz Plomina v Istri, a ukran na jadrniku »Carlo I.«, je predstojnikom vzel s tatinskimi namenoma iz nekega zabojca 40 pomaranč. Pri tem opravilu ga je pa zalotil redar ter ga takoj aretoval ter pospremil na policijski urad na kolodvoru južne železnice, kjer ga je pol. oficijal Schabl vzel na zapisnik ter ga potem dal odvesti v zapor.

Ni se mu posrečilo. Pri nekaj družini stanujoči v neki hiši v ulici Malcanton sta bila najela skupaj eno sobo 27 letni brezposelni pomorščak Karol Klöpfer, doma iz Dunaja, in Brunon Nipe, doma iz Ljudeza na Ruskem, kjer ima njegov oče predilnico. Ta poslednji je imel seboj svoj popotni koš, v katerem je hranil obleke in drugih stvari v skupni vrednosti 600 kron.

Včeraj sta šla Klöpfer in Nipe v neko kavarno. Potem ko sta bila nekoliko časa v kavarni, je Klöpfer vstal ter ošel, reši Nipeju, da ima neko opravilo, a da se vrne kmalu. Nipe ga je čakal kake pol ure, a ko je videl, da ga ni nazaj, je vstal še on ter šel domov. A tu ga je čakalo neprijetno iznenadenje: njegovega koša ni bilo več! Da ne izgublja časa po nepotrebnem, je šel Nipe takoj na kolodvor južne železnice in tam policijskemu oficijalu Schablu povedal vse stvar. Oficijal Schabl je pa poslal svoje agente in redarje na razne uhode na postajo, a prej jim je še Nipe natančno opisal Klöpferja.

Redarji niso čakali dolgo; kake pol ure prazne je agent Tomšan zapazil človeka, podobnega opisanemu Klöpferju, ki je prihajal od skladišča C. Seveda ga je takoj ustavil in spregovorilvi žajim par besed, je spoznal takoj, da je zadel prav. Odvedel je torej aretovanega Klöpferja k oficijalu Schablu, kateremu je aretovani priznal takoj, da je res ukradl koš, katerega je dal odpeljati v skladišča C ter ga odposlal na naslov gospe Julije Grädel v Weitersfeldu pri Spielfeldu na Štajerskem. Oficijal Schabl je vzel na zapisnik njegovo izjavo, a potem ga je dal odvesti v zapor v ulico Tigor. Tudi koš so ustavili, da ni bil odposlan nikamor in ga je tako dobil nazaj njegov lastnik Nipe.

Iz »Škrata«: Učen odgovor. Nekega pravnika so na izpitu vprašali: Česa je treba za testament? a on jim je učeno odgovoril: »Mrtveca in imetika«.

Razne vesti.

Viharji. Iz Londona poročajo, da je v noči med petkom in soboto na angleški vztočni obali navstal velik vihar, ki je povsod provzročil veliko škodo.

Dvanajst oseb utonilo. V Halle na Nemškem je utonilo 12 oseb, ki so drsali na ledu.

Silno ostro zimo imajo na Nemškem, izlasi v Šleziji. V prvih štirih dneh t. l. je v Šleziji zmrznilo 18 odraslih in 3 otroci; v vzhodni Pruski je zmrznilo 26 oseb.

Arhitekt pobegnil. Iz Dunaja javljajo, da je arhitekt Morpurgo, zapustivši četrto milijona dolga, pobegnil s svojo ljubico, igralko Laachke. Ko je ošel, je rekel, da pojde v Opatjo, pobegnil pa je najbrž v Ameriko.

Kolera v Mezopotamiji. Glasom uradne statistike je bilo minolega leta v Mezopotamiji 10.109 slučajev kolere, od teh 8880 s smrti nina izidom. Število utegne biti pa mnogo večje, ker ni možno sestaviti točne statistike.

Zadnje brzojavne vesti.

Cesar na Reki. GRADEC 11. Cesar se odpelje najbrž še danes iz Münzeta na Reko ob skot bolnega nadvojvoda Josipa.

Namestnik Handel. DUNAJ 11. Namestnik Handel je došel semkaj iz Dalmacije.

Kriza v danskem ministerstvu. KODANJ 11. Kralj je danes vsprejel demisijo ministerstva ter je naprosil dosedanje ministre, naj do sestave novega ministerstva vodijo posle nadalje.

Grof Goluchowski. DUNAJ 11. Grof Goluchowski je došel semkaj iz Galicije.

Kriza v danskem ministerstvu. KODANJ 11. Naučni minister Christenson je izjavil kralju, da prevzame sestavo novega kabineta.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. januarja.

Tržaška borza.

Napoleon K 19.06 — 19.10, angleške lira K — do —, London kratak termin K 239.80 — 240.40 Francija K 95.35 — 95.60, Italija K 95.35 — 95.60 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50 — 117.60, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 100 — 100.30 ogrska krona K 98.25 — 98.50, italijanska renta 103.1/4 — 105 1/2 kreditne akcije K 679 — 681 — državne železnice K 650 — 653 — Lombard K 88 — 90, Lloydove akcije K 710 — 716 — Srečke: Tisa K 326 — 330, Kredit 473 — do 479, Bodenkredit 1880 K 306 — 316 — Bodenkredit 1889 K 298 — 305 — Turške K 135 — do 137 — Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.35	100.35
„ „ srebri	100.35	100.35
Avstrijska renta v zlatu	119.55	119.50
„ „ kronah 4%	100.35	100.30
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.70	91.70
Ogrska renta v zlatu 4%	118.75	118.75
„ „ kronah 4%	98.35	98.40
„ „ 3 1/2%	89.50	89.35
Akcije nacionalne banke	1635. —	1629. —
Kreditne akcije	679. —	673.60
London, 10 Lstr.	249. —	249.05
100 državnih mark	117.55	117.47 1/2
20 mark	23.51	23.51
20 frankov	19.10	19.10
10 ital. lir	95.45	95.45
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza

Pariz. (Sklep) — francoska renta 98.05 % italijanska renta 103.91 španski exterior 90.57 akcije otomanske banke 591. —, menjice na London 251.40.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, unificirana turška renta 88.35 avstrijske zlata —, 101.05, ogrska 4% zlata renta 99.85 Ländarba —, —, turške srečke 129.50 parizke banke 12.68, italijanske meridionalne akcije 746 —, akcije Rio Tinto 15.74. Bolja.

London. (Sklep.) Konsolidirani dolgi 88 1/2 Lombardi 3 1/2, srebri 27 1/2, španska renta .89 —, italijanska renta 103 1/2, tržni diskont, 2% menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila bank —, —, Stalna.

Tržna poročila 11. januarja

Budimpešta. Pšenica za april K 19.74 do K 19.76; rž za april K 15.48 do K 15.50; oves za april K 14.14 do K 14.16; koruza za maj K 14.96 do K 14.98 Pšenica: ponudbe srednje: povprasevanje slabotno, mrtvo. Proizida nekoliko tisoč met. st., za 10 st., znižanja. Rž in koruza za 10 st., znižanja. Vreme: lepo.

Havra. (Sklep.) Kava Santos good average za tok. mesec po 50 kg 49.50 frk, za marec 50. —.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za botič. dobavo: vzdržano, 5 stotink znižanja.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec 41 1/2, za maj 42 — za septembar 43 —, za dec. 43 1/2, vzdržano Kava Rio navadno loco 40 — 43, ravnadna reelna 43 — 45, navadna do 46 — 47.

London. Šledkor iz repe surov 15 1/2 Sh. Java 16. —.

Šledkor tuzemski. Centrifugal pile, prom. t. K 66.50 do 68.00, za september K — do — marec-avg. 66.50 do 68. —, Concassé in Mellepl. promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K —, —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.95, rž za februar 16.25, za marec april 16.65, za april junij 16.90 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.45 za februar 23.90, za marec-april 24.25 za marec-junij 24.40 (stalo). — Moka za tekoči mesec 31.10 za feb. 31.40, za marec-april 31.85, za marec-junij 32.20 (stalo). — Repične olje za tekoči mesec 45.75, za februar 45.57 za marec-april 45.75 za maj-avgust 45.75 (mlačno). — Spirit za tekoči mesec 49. —, za feb. 48.50 za marec-april 48.25 za maj-avgust 46.25 (mlačno) Šledkor surov 88 1/2 uao nov 10 1/2 — 40 1/2, (mirno) bel za tekoči mesec 41 1/2, za feb 45 — za marec junij 45 1/2, za maj-avgust 56 1/2, mlačno, rafinirano 76 1/2 — 77 Vreme: lepo

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI (od ogolunjene sladke skorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejnarodnih razstavah.

Počašcene se zaupanjem različnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: globolu, kašlju, hripavosti, upadnji glasu, kataru.

Zamorejo jih živjati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobijo čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno »Pastiglie Prendini«.

V škatlicah: v lekarni »Prendini v Trstu« ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporočam slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Gospodarsko podporno društvo
registrovana zadruga z neomejenim poročtvom
v Trzebčah

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 29. januarja 1905

ob 10. uri predpoludne v zadruginih prostorih.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
 2. Poročilo tajnika.
 3. Poročilo blagajnika.
 4. Poročilo nadzornišva.
 5. Odobrenje letnega računa.
 6. Volitev načelnstva in volitev nadzornišva.
 7. Razni nasveti in predlogi.
- Na obilno udeležbo vabi

ODBOR.

Pekarna in sladčičarna z lastno tovarno biškotov

Josip Mreule

TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih
ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd.
Sprejema naročbe za sladčice.

CESARE ALPRON

komisije in zastopstva

TRST

ulica Acquedotto 65, I.

Zalogo istrskih in dalmat. vin

v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših
kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st.,
opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.
Za obilne naročbe se priporoča

IVAN TONEL.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

JAKOB SOTLAR

Via dei Bacchi 2.

Zaloga dalmatinskih in istrskih vin prve
vrste. Vsakovrstni desertni likerji. Najfinejši
spirit za konzerve.

Prodaja na debelo in drobno.

Dostavljenje na dom.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po

posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton šte. 1

po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št 52. A.

(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslojpe).

Cene, da se ni bati utka te konkurence

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po

posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

...poma zavarovanja ...
...po najraznovrstnejših ...
...pod takimi ugodnimi pogoji, ko ...
...bena druga zavarovalnica. Zlasti je ...
...agodne zavarovanje na doživetje in ...
...smrti z zmanjšujočimi se vplačili.
...
Vsak član ima po preteku petih let ...
...pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Trstu.
Rezervni fond 29.217.684,46 K Izplačane odškodnine: 79.324.623,17 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti ...
...požarnim škodam po najnižjih cenah ...
...škoda cenjuje takoj in najkrajnjem ...
...Uživa najboljši sloves, koder posluje.
...
Dovoljuje iz čistega dobička izdati ...
...podpore v narodne in občinske ...
...namene.

MALA OZNANILA

Čevljarnica
Iv. Lekan
TRST ul. Giulia 7 (p. ljud. vrta)
izvaja točno in elegant.
vse vrste obuvanja za
gospo, gospode in otroke.
Specijaliteta: obuvanje za
defektne noge; obuvanje
po kopitih zad. modela.

V novi prodajalnici jestvin
in kolonijal Petra Petermel
v ulici Giulia št. 76
je dobili vsakovrstne jestvine
kakor: kava, riž, testenine
(napoljke), sladkor, turško
in belo moke, naravno maslo,
sveže, mli, jedilno olje prve
vrste po 36 novč.
— Blago vedno sveže. —

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in droguljar
Via del Rivo 26
Sprejema poprave, kupuje
zlatu, srebru in juvelu.
Popravlja ure na jamstvo.

Prodajalnica jestvin in kolonijal
napoljskih in tuzemskih
— testenin, olja, kisa, mila
Ivan Počkaj
TRST ul. Petronio 2
vogal ulice Settefontane
Zaloga moke, žita,
otrobov na izbero.
Vedno sv. žo blago.
Pošiljanje na dom in od 5
kig. na deželo.

MIROBILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Gappa)
Specijaliteta: navadnih in me-
dicinalnih drog, bure, pokostil-
lakov, škoti, čipčice, navadni-
nega in parfumnega mila, po-
trošnja, spirita (šest) za go-
retil. — Barvilo za čiščenje
vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Josip Talamini
TRST - ul. della Pietà 13 (dvorišče)
Zaloga istrskega in dal-
matinskega vina, mar-
sala, vermeta in najfin.
refeška v betijakih.
Dostavljanje na dom

Guerino Marcon
ulica Tivarela št. 3
Priporoča svojo zalogo
ogija in drv, ki je vedno
preskrbljena z najboljšim
kranjskim blagom. Pro-
daja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
— Telefon št. 1664. —

Ticijan Salvatore
ornam. kamnoseški mojster
DELAVNICA
spominskih kamnov —
— marmor za pohištvo
Trst ul. Farneto 37

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema dela na delu. De-
koracije sob s papirjem. Sil-
kovanje sob in papirjev v vseh
stilih in na vse načine. Po-
narejen les in marmor. Bar-
vanje pohištva, posol. in. Vse
po naročilih cenah, točno in
hitro. — Delavnica: ulica Ugo
Foscolo št. 19.

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo
zalogo ogija, drva, pre-
meja in drugo razno kur-
javo ter petrolej. Poši-
ljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavazza (ubod ulica Ca-
vazza št. 3).

Podpisani priporoča svojo
NOVO PEKARNO
IN SLADČIČARNO
pri Sv. Jakobu
Istrska ulica 12 (trsten št. 104).
Vedno svež kruh. Pošilja-
nje na dom. Sprejema na-
ročila in domači kruh v
pecivo. Pestroba tucna.
Benedikt Suban

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

JUST STRANSIAK
Piazza Nuova št. 1 (ex Gadola)
Nova prodajalnica platnine in bombaževine
Fuštanj, novost, v najbogatejši izbiri
Odeja imbotirana od gold. 3— više; najfinejšega
zatena od gold. 6-50.
Kos bele močne kotenine, dvojne širjave
za 6 rjuh gold. 7-50.

Narodni kolek je
vdočiti pri upravi
„Edinost“
Poslužuje se sloven-
skega jezika redno, kadar
naučite blago pri vte-
trgovci.

RESINOL
ki se nahaja pod varstvom zakonov za patente je prvi in edini patentovani
izdelek v obliki olja za mazanje in snaženje podov za odpravo
jetike Iznajditelj je **Artur Godnig.**
„RESINOL“ je pripoznan od sodnih izvedencev kot edini izdelek,
ki zamore odpraviti jetiko, kajti prah se ne samo omoči kakor pri
drugih jako razupitih oljih, brez nikake vrednosti, marveč se isti in
vsi mikrobi združijo v neko skupino, ki se ne dviguje več v zrak.
„RESINOL“ se vdobiva v vseh boljših mirobilnicah.
Za snaženje podov se je obrniti na trdiko
Artur Godnig v Trstu
Riva Pescatori 12 — Telefon 1160 — Riva Pescatori 12
POŠTNO PREDALO 120.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — Vlastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilno uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugiškom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na
zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

URAR
F. PERTOT
Trst, ul. Poste nuove 9
priporoča veliki izbor ur:
Omega, Schaffhouse Longi-
nes, Tavenes itd. kakor tudi
zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Prodajalnica rokovic in kravat
A. HUBMANN
Corso 19 — Ustanovlj. 1865 — Corso 19
rokovice glave I. 2 gumba gl. 1, 3 gumba gl. 1-20
rokovice šved. in Dante za prti 3 gumba „ 1-20
rokovice glave in Dante za dečke za prti „ 0-80
rokovice z imita kože z meh zaponkami „ 0-10
rokovice od volne za dame nčv. 60, dečke „ 0-50
rokovice glave I za gospe 2 dvojn. ševom „ 1-20
rokovice od volne za gospe od 80 nčv do „ 1-20
rokovice za častnike gl. 1-10 podč. „ 0-50
Kravate zadnje novosti.
Rokovice se opere v 24. urah.

Hotel „pri zlatem jelenu“ v Gorici
popolnoma prenovljen, v trgovskem središču nasproti nadškofjski palači. — Sobe za
prenočišča od 1 K naprej. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. V
poletnem času z drevjem obdani vrt z verando. — Sobe za klube in društva za
sklenjene družbe. — Shajališče lovcev iz mesta in dežele v sob poleg kegljišča.
(Lovske pse se sme pripeljati seboj).
Izvrstna kuhinja. Domača in pluja vina. Izvrstno plzensko in puntigamsko pivo.

Oglas.
V novo otvorenej kleti se nahajajo sledeča
dalmatinska vina:
črno po 32 novč.
opolo „ 36 „
belo „ 40 „
žganje v zaprtih botlijkah po 80 novč, fino
dalmatinsko olje po 48 novč
MAKALE & KULUŠIČ
Chiozza 19 „Alla borgata di Sebenico“ Chiozza 19
ulica dele Pontebr. 6

ULICA CASERMA št. 6
PRODAJALNICA manufaktur
in drobnarij, bombaževine, fuštanja, izgotov-
ljenega perila, krp itd. itd.
vse po najnižjih cenah.
Ivan Visintini.

OGLAS.
Udano podpisani si častim javljati cenjenemu občinstvu, da sem
ustanovil **1. novembrom t. l.**
novo tržaško pogrebno podjetje „Pietas“
v ulici Vincenzo Bellini št. 13 (zraven cerkve sv. Antona novega).
To moje podjetje je bogato preskrbljeno z vozovi, tako da zamorem
zadostiti vsem zahtevam. Ob jednem naznanjam, da sem nastavlil kakor
voditelja g. Alojzija Montanelli, ki je dobro znan v celem mestu,
ker je že služil nad 30 let pri vseh drugih podjetjih ter se odlikoval
z zvestim službovanjem in točnostjo v svojem poklicu.
Za udobnost cenj. občinstva se nahaja sprejemanje naročb tudi
v ulici Torrente 30 (Ponte della Fabbra) v prodajalnici z mrtvaškimi
predmeti „Concordia“.
Nadeja se podpore cenjenega občinstva beležim
Ivan Laurencich.

Leon Doreghini v Trstu
Barriera vecchia 21 l. n.

Velika zaloga
pohištva, manufaktur in tapetarij.
Prosi se za obisk. — Obširno dovoljenje kredita.

ANTON SKERL
mehanik, zaprišeženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.
Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna
prodaja gramofonov, zonofov in fonografov. Zaloga
priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za
popravljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Prve in jedine želodčne kapljice
sv. Antona Padovanskega.
(Varstvena znamenja). Zdravilna moč teh kapljic je nepo-
kosljiva. Te kapljice vredijo red-
prebavljenje, če se jih dvakrat na
dan po jedno žličko popije. Okrepi
pokvarjeni želodec, storé, da zgine
v kratkem času omotica in ti-
votna lenost (mrtvost). — Te
kapljice tudi storé, da človek raji je.
Cena steklenici 60 vin.
Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za
naročitve in pošiljate pa jedino le v
Lekarna Cristofolletti v Gorici.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih plem, priporitet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promet iz vsakega šrobanja.
Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000
Zamenjava in eskomptuje
izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
zuposa.
Daje prodajne na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.
vrtikuje in divinkuje vplaške zastavinske kavcije.
Podružnica v Bpljetu
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugod-
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge
dne vdiaga.
Promet s čeki in nakaznicami.